

Trade Sector Wide Approach (Trade SWAp) Retreat 2013

Progress of Pillar 3 Roadmaps

វឌ្ឍនភាពនៃផែនទីបង្ហាញផ្លូវរបស់សសរស្តម្ភទី៣

KHIM Sereyvong
Pillar 3 Team Leader
Ministry of Commerce

Supported by:

ហតកា

- ❖ សមិទ្ធិផល កំរិតគោលដៅ និងវិស័យកំណែទម្រង់
- ❖ ការប្រឈម និងបញ្ហាចំពោះការអនុវត្តន៍ផែនទីបង្ហាញផ្លូវ
- ❖ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

គោលដៅរបស់សសរស្តម្ភទីបី

ពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និង ភាគីពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា ដទៃទៀត ដើម្បីអនុវត្ត ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងគ្រប់គ្រងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ពាណិជ្ជកម្មរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ព្រមទាំងដើម្បីធ្វើការចរចាប្រយោជន៍ជាតិក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម និងវេទិកាវិនិយោគពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្ម

ក. ការគ្រប់គ្រង និងដឹកនាំការផ្លាស់ប្តូរ

ស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលអាចធ្វើសមាហរណកម្មសម្របសម្រួល និងអនុវត្តការធ្វើកំណែទម្រង់ទាក់ទងនឹងពាណិជ្ជកម្មប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

ខ. ការអភិវឌ្ឍន៍ និង ការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយ

អភិក្រមជាប្រព័ន្ធដ៏មានប្រសិទ្ធភាពមួយ ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ និងការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវបានដាក់ចេញ

គ. ការបង្កើតប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងប្រចាំប្រទេស

ជំនាញ និងប្រព័ន្ធការងារស្នូលរបស់ស្ថាប័ន ជានាបាននូវការអភិវឌ្ឍន៍និងការបំពេញការងារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពរបស់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្ម

ឃ. ការផ្សព្វផ្សាយអំពីអភិក្រមគ្របដណ្តប់លើវិស័យពាណិជ្ជកម្ម

ការយល់ដឹងរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ អំពីឱកាសនិងលទ្ធផល Trade SWAp មានការកើនឡើង

ង. ការចរចាលើការធ្វើកំណែទម្រង់ពាណិជ្ជកម្ម

ស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលដែលទទួលបានការចាត់តាំងអាចធ្វើជាតំណាង និងចរចា ដោយប្រសិទ្ធភាព លើផលប្រយោជន៍កម្ពុជា នៅក្នុងពាណិជ្ជកម្ម លើវេទិកាពហុភាគីទ្វេភាគី និងក្នុងតំបន់

សមិទ្ធផលកំរិតគោលដៅរបស់សសរស្តម្ភទ្វីបី

គោលដៅដែលបានកំណត់

- ❖ គោលដៅនៃសសរស្តម្ភទ្វីបី គឺពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងភាគីពាក់ព័ន្ធនិងពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា ដទៃទៀត ដើម្បីអនុវត្តបច្ចុប្បន្នភាព និងគ្រប់គ្រងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ពាណិជ្ជកម្មរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ព្រមទាំងដើម្បីធ្វើការចរចារកផលប្រយោជន៍ជាតិនៅក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម និងវេទិការវិនិយោគពាក់ព័ន្ធនិងពាណិជ្ជកម្ម

សមិទ្ធផល

- ❖ ផែនទីបង្ហាញផ្លូវកំពង់អនុវត្តហើយនិងកំពុងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព
- ❖ សមត្ថភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការបង្កើត និងអនុវត្តន៍ Trade SWAp
- ❖ សមត្ថភាពស្ថាប័ន Trade SWAp ត្រូវបានពង្រឹង

វិស័យ 1: ការគ្រប់គ្រង និងដឹកនាំការផ្លាស់ប្តូរ

ស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលអាចធ្វើសមាហរណកម្ម សម្របសម្រួល និងអនុវត្តការធ្វើកំណែទម្រង់ទាក់ទងនឹង ពាណិជ្ជកម្មប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

សមិទ្ធផល

- ❖ ផែនទីបង្ហាញផ្លូវបានអនុម័តនៅដើមឆ្នាំ ២០១២ និងកំពុងអនុវត្ត។
- ❖ ការរៀបចំធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពផែនទីបង្ហាញផ្លូវនានា គឺកំពុងអនុវត្ត។
- ❖ SSC និង IC បានក្លាយជាគណៈកម្មាធិការដែលមានមុខងារផ្តល់នូវយុទ្ធសាស្ត្រ និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ។
- ❖ MoC គឺកំពុងដើរតួនាទីដែលមានប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផលក្នុងការគ្រប់គ្រង និងសម្របសម្រួល Trade SWAp ។
- ❖ ក្រសួងពាក់ព័ន្ធ កំពុងរួមចំណែកក្នុងការងារបែងចែកសកម្មភាពដើម្បីអភិវឌ្ឍវិស័យពាណិជ្ជកម្ម។

វិស័យ ២: ការអភិវឌ្ឍន៍ និងការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយ

អភិក្រមជាប្រព័ន្ធដ៏មានប្រសិទ្ធភាពមួយ ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ និងការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវបានដាក់ចេញ។

សមិទ្ធផល

- ❖ MoC បានប្រើប្រាស់លទ្ធផលការស្រាវជ្រាវគោលនយោបាយពាណិជ្ជកម្ម ដើម្បីជំរុញវិស័យពាណិជ្ជកម្ម។
ការសិក្សារួមមាន :
  - ការសិក្សាពីចង្វាក់តម្លៃ ស្តីពីស្រូវ ដំឡូងមី ពោត ម្រេច កៅស៊ូ កែវ នេសាទ)
  - WTO trade policy review
- ❖ MoC កំពុងអនុវត្តការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពយុទ្ធសាស្ត្រសមាហរណកម្មលើកទី២ ដើម្បីកំណត់នូវយុទ្ធសាស្ត្រពាណិជ្ជកម្មថ្មី ។

ការងារត្រូវធ្វើបន្ត

- ❖ ជំរុញការអនុវត្តន៍ និងការត្រួតពិនិត្យគោលនយោបាយពាណិជ្ជកម្មឲ្យបានច្បាស់លាស់នៅថ្នាក់ខេត្ត
- ❖ អន្តរក្រសួងពាក់ព័ន្ធ និងដៃគូនានាត្រូវមានលទ្ធភាពធ្វើការស្រាវជ្រាវពីគោលនយោបាយដែលមានគុណភាពខ្ពស់។
- ❖ ជំរុញមុខងាររបស់អង្គការព័ត៌មានចង្វាក់តម្លៃ

វិស័យ ៣: ការបង្កើតប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងប្រចាំប្រទេស

ជំនាញ និងប្រព័ន្ធការងារស្នូលរបស់ស្ថាប័ន ធានាបាននូវការអភិវឌ្ឍន៍ និងការបំពេញ
ការងារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពរបស់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្ម

សមិទ្ធផល

- ❖ សមត្ថភាពរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវបានបង្កើនក្នុងការគ្រប់គ្រងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុលទ្ធកម្ម និងការត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ។
- ❖ កិច្ចប្រឹងប្រែងកំពុងធ្វើឡើងតាមរយៈកម្មវិធីគាំ TDSP & EIF ក្នុងការកសាងសមត្ថភាពមន្ត្រីនានា (MoC & line ministries)

ការងារត្រូវធ្វើបន្ត

- ❖ មន្ទីរពាណិជ្ជកម្មខេត្តជាច្រើន ត្រូវមានសមត្ថភាពចូលរួមឲ្យបានពេញលេញនៅក្នុងប្រព័ន្ធគ្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ និងគាំទ្រការគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្សដើម្បីគាំទ្រដល់ Trade SWAp ឲ្យបានទូលំទូលាយ ។
- ❖ សមត្ថភាពរបស់អន្តរក្រសួងក្នុងការងារ M & E និងការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស ត្រូវមាការគាំទ្របន្ថែមទៀត។
- ❖ មន្ត្រីរាជការត្រូវទទួលបានកម្រិតនៃចំណេះដឹង ស្តីពីពាណិជ្ជកម្ម និងបញ្ហានានាដែលទាក់ទងពាណិជ្ជកម្មឲ្យបានសមស្របតាមតួនាទីរបស់ពួកគេ។

វិស័យ ៤: ការផ្សព្វផ្សាយអំពីអភិក្រមគ្របដណ្តប់លើវិស័យពាណិជ្ជកម្ម

ការយល់ដឹងរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ អំពីឱកាស និងលទ្ធផល Trade SWAp មានការកើនឡើង

សមិទ្ធផល

- ❖ ការយល់ដឹងលើឱកាស និងលទ្ធផលឡាំងឡាយដែលកើតចេញពី Trade SWAp បានធ្វើឡើងដល់អន្តរក្រសួង វិស័យឯកជន មន្ត្រីថ្នាក់ខេត្តនានា (រួមទាំងមន្ត្រីពាណិជ្ជកម្មខេត្ត) និងក្នុងវេទិកាអន្តរជាតិ បានធ្វើឲ្យអ្នកពាក់ព័ន្ធការងារនេះមានការយល់ដឹងកាន់តែច្រើនឡើង ។
- ❖ បទពិសោធន៍ Trade SWAp បានចែករំលែកដល់ប្រទេស LDCs មួយចំនួន។

ការងារត្រូវធ្វើបន្ត

- ❖ ធ្វើឯកសារ ស្តីពីការអនុវត្តន៍ល្អបទពិសោធន៍ និងការរៀនសូត្រនានា
- ❖ ជំរុញវត្តមានរបស់តំណាង CCC និងវិស័យឯកជនក្នុងកិច្ចប្រជុំ IC & SSC meeting និងជំរុញការចូលរួមរបស់ពួកគេក្នុង Trade SWAp.

វិស័យ ៥: ការចរចាអំពីការធ្វើកំណែទម្រង់ពាណិជ្ជកម្ម

ស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលដែលទទួលបានការចាត់តាំង អាចធ្វើជាតំណាង និងធ្វើការចរចា ដោយប្រសិទ្ធភាព លើផលប្រយោជន៍កម្ពុជានៅក្នុងពាណិជ្ជកម្មលើវេទិកាពហុភាគី ទ្វេភាគី និងក្នុងតំបន់

សមិទ្ធផល

- ❖ សមត្ថភាពនៃស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល បានប្រសើរឡើងនូវការធ្វើជាតំណាង និងការចរចាសម្រាប់អត្ថប្រយោជន៍ នានារបស់កម្ពុជា:
  - Bilateral: China, US, ...
  - Regional: AEC 2015, GMS, ASEAN Plus
  - Multi: EU, ...

ការងារត្រូវធ្វើបន្ត

- ❖ គួរមានកម្មវិធីថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ ការចរចាកំណែទម្រង់ពាណិជ្ជកម្ម

ការប្រឈម និងបញ្ហាផ្សេងៗ

- ❖ សមាជិករបស់សសរស្តម្ភទី៣នៅខ្វះសមត្ថភាព៖
  - ការសរសេរសំណើគម្រោងពាណិជ្ជកម្មថ្មី
  - អនុវត្តប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យសំរាប់សសរស្តម្ភទី៣
- ❖ ការលំបាកក្នុងការរៀបចំកិច្ចប្រជុំសំរាប់សសរស្តម្ភទី៣ ដោយសារខ្វះការសម្របសម្រួល និងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់មន្ត្រីមកពីអន្តរក្រសួង
- ❖ គម្រោងនៅក្រោមសសរស្តម្ភទី៣ នៅមិនទាន់មាននិរន្តរភាព។
- ❖ មូលនិធិអនុវត្តគម្រោងនៅមានកំរិត ។
- ❖ មិនមានតំណាងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ (shepherd) ជាក់លាក់សំរាប់ជួយគាំទ្រដល់សសរស្តម្ភទី៣។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

- ❖ អាទិភាពរបស់សសរស្តម្ភទី៣ជាច្រើន បានសំរេច ឬកំពុងត្រូវបានអនុវត្ត ។
- ❖ សមិទ្ធផល ឬស្នាដៃល្អនានាក្នុងការកសាងសមត្ថភាពស្ថាប័នរបស់ SSC, IC, and MoC (រួមនឹង D/ICO) ។
- ❖ អាទិភាពផ្សេងៗរបស់សសរស្តម្ភទីបីសម្រាប់អនុវត្តនាពេលអនាគត៖
  - តួនាទីរបស់មន្ទីរពាណិជ្ជកម្មខេត្តនៅក្នុង Trade SWAp
  - ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ Trade SWAp
  - ការជំរុញតួនាទីវិស័យឯកជន
  - សមត្ថភាពមន្ត្រីលើវិស័យពាណិជ្ជកម្ម

Thank You!

